

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРУ ЯК ЗАСІБ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Михайло Володимирович ЗАВАЛЬНИЙ,

*доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник,
директор НДІ публічної
політики і соціальних наук;
доцент кафедри адміністративного
права і процесу факультету №1
Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0000-0003-4191-061X>*

Сьогодні спостерігається підвищення ролі соціальних мереж в Інтернеті. Однак малодослідженою стороною роботи сучасної поліції в країнах Європи є робота поліцейських структур у соціальних мережах Інтернету. Люди створюють і відправляють через Інтернет та Скайп текстові, фото- і відеоповідомлення, спілкуються із друзями, посилають на день народження побажання, знайомляться, просять про допомогу тощо.

Соціальні системи інформації стали частиною повсякденного життя. Тому цей соціальний розвиток не може бути зигнороване поліцейськими структурами, які тепер зобов'язані йти за громадянами в інтернет-мережах.

Поліцейські сили в нашій країні прагнуть перебувати в курсі подібних подій. При цьому офіцери поліції можуть використовувати, наприклад, Twitter або Facebook без обмежень і значною мірою на користь поліції.

Досить цікавою є розробка Facebook сайту Connected To The Case для допомоги громадян поліції у розслідуваннях за допомогою краудсорсингу (англ. crowdsourcing, crowd – «натовп» і sourcing – «використання ресурсів») – рішення суспільно значущих завдань силами добровольців). Користувачі зможуть зайти на сайт, вказавши свій акаунт у соцмережі [1]. Сервіс буде отримувати дані з профілю в Facebook і визначати, у розслідуванні яких справ людина зможе допомогти поліції. Система заводить на кожного користувача декілька ключових міток і з'ясовує, які місця і коли він відвідував, з ким спілкувався і т. ін. Потім система зіставляє цю інформацію з

базою нерозкритих злочинів, визначаючи, по якому з них користувач міг би стати свідком. Крім того, в Connected To The Case реалізовано можливість відправити анонімне повідомлення про правопорушення [2]

Співробітники поліції мають справу з різноманітністю соціальних засобами інформації й при цьому використовують для їхнього відбору модульний підхід. Він дозволяє постійно бути в курсі змін, коли деякі мережі, що не є популярними сьогодні, завтра можуть набути надзвичайну популярності серед широких верств користувачів Інтернету.

Деякі національні поліцейські підрозділи залучають засоби соціальної інформації централізовано. В даному випадку використовується власний поліцейський веб-сайт як центр збору й одночасно як архів для всієї важливої інформації, що надходить із соціальних мереж. Це зручно, оскільки зміст інформації залишається під повним контролем і нею можна керувати в інтересах поліції. Але й за такого випадку користувачі, що є одночасно джерелами важливої інформації, користуються довірою поліцейських підрозділів.

Загальна мета соціальних мереж - поширення інформації. Ця мета повністю відповідає інтересам поліції, оскільки допомагає прискорювати й розширювати традиційні можливості поліцейського інформаційного оповіщення. Наприклад, поліція може повідомляти громадян у режимі реального часу про нещодавні злочини, дорожні події, пропажу людей, викрадення транспортних засобів, про підозрюваних або арештованих осіб. Ці повідомлення можуть бути пов'язані із проханнями про допомогу, що виходять від самого населення. Як показує досвід таких європейських країн, як Бельгія, Голландія, Німеччина, Угорщина, часто такі повідомлення в соціальних мережах, подані самої поліцією, дають позитивні результати [3].

Інформаційне використання соціальних мереж дає такі плюси, як можливість прямої участі суспільства в охороні правопорядку й наявність зворотного зв'язку між суспільством і поліцією. Забезпечення концепції правоохорони громади з використанням соціальних інтернет-мереж дозволяє підрозділам поліції взаємодіяти з населенням на все більш локальному (місцевому) і особистісному рівні. Наприклад, британські й голландські співробітники поліції використовують Twitter для

реагування на індивідуальні запити громадян і для безперервного інформаційного обслуговування населення в особі користувачів Інтернету. У низці інших країн офіцери поліції відкривають свої «офіси» у віртуальному просторі й, таким чином, стають особистими контактерами для користувачів Інтернет, як у реальному, так і у віртуальному світі.

Twitter чи Facebook чітко демонструють: якщо поліція залишає десь вільне місце, то його заповнять інші. Також зрозуміло, що використання соціальних засобів інформації буде тільки зростати. І якщо поліцейські підрозділи прагнуть мати справу із цим явищем, то їхнє значення в соціальних подіях і сильний голос у популярних громадських обговореннях у соціальних мережах не повинні бути недооцінені.

Поліцейські країн Євросоюзу справедливо вважають, що використання інтернет-простору збільшує прозорість правоохоронної діяльності й позитивно впливає на її сприйняття, що в сукупності поліпшує відносини поліції з населенням [4].

Список використаних джерел:

1. Гавловський В. Д. Щодо використання соціальних мереж для виявлення, розкриття та попередження злочинів. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. №2 (28). с. 271-282.
2. Стартап битиметься зі злочинністю за допомогою Facebook / URL: <http://internetua.com/startap-srazitsya-s-prestupnostua-pri-pomosxi-facebook>.
3. Fehervary Janos. Editorial: Research and Science in CEPOF - A Personal Retrospect. *European Police Science and Research Bulletin*. Issue 5. Summer 2011.
4. European Crime Prevention Network. URL: <http://www.eucpn.org/work>.